

jku, 23.3.2012

Til stede: Hans A. Støen (Bærum kommune /KS), Sølve Bjørkevoll (Askim kommune/KS), Inger M. Kristiansen (Oslo kommune, vara for Jan Petersen/KS), Mari-Olea Lie (MD), Ole Chr. Tollersrud (RA), Marit Langen (Dir. for byggkvalitet), Håkon Løvli (SK), Even Vaboen (KRD), Jan Roger Delbekk (SSB), Trine Haagensen (SSB), Jørn K Undelstvedt (SSB), Svein Homstvedt (SSB)

Forfall: Øystein Nesje (MD), Kari Strande (MD), Susanne Colding (MD), Bjørn Rangbru (DN), Petter Wiberg (Bergen kommune), Wilhelm Holst Skar (Dir. for byggkvalitet), Randi Langøigjelden (Hedmark fylkeskommune/KS), Eva Enkerud (Marker kommune/KS – har bedt om fritak)

Referat fra KOSTRA-KNNM arbeidsgruppemøte

23. mars 2012

1. Introduksjon

Svein Homstvedt ønsket velkommen og det ble gjennomført en kort presentasjonsrunde rundt bordet. Det ble gitt en kort orientering om bytte av roller i ledelsen av arbeidsgruppa som følge av omorganiseringen av miljøstatistikkområdet. Ansvaret for ”drift” av arbeidsgruppa er nå plassert ved Seksjon for naturressurs- og miljøstatistikk på Kongsvinger. Svein Homstvedt har overtatt som leder av arbeidsgruppa. Jørn Kristian Undelstvedt, Trine Haagensen og Jan Roger Delbekk er øvrige SSB-medlemmer i arbeidsgruppa.

Nye medlemmer fra og med 2012 er: Bjørn Rangbru i Direktoratet for naturforvaltning, Jan Roger Delbekk (SSB) og Trine Haagensen (SSB).

Jill Ina Åsmul (DN), Lisbet Høgset (SSB) og Corretta Aluoch Arodi (SSB) har gått ut av gruppa.

2. Diskusjon om gruppas mandat og oppgaver

- a) Hovedmål og langsiktige mål
- b) Mandat fra Samordningsrådet våren 2012
- c) Oppfølgingspunkter fra rapporten til KNNM-gruppa 2011
- d) Oppgaver snappet opp fra seinere prosesser. - Naturindeksen ?

Svein presenterte et forslag til ”Virksomhetside” for KOSTRA-KNNM, samt hovedoppgaver og mål. Forslaget ble i hovedsak akseptert, med noen mindre justeringer, og vil gjenspeiles i arbeidsgruppas rapport.

Det ble stilt spørsmål om plassering av tema/fagområder er hensiktsmessig fordelt på gruppene. Det er gjort slike vurderinger og det er per i dag ikke kommet fram tilstrekkelig tunge argumenter for å endre dette. Etableringen av en ny arbeidsgruppe på energi og klima kan medføre justeringer, men det er litt for tidlig for beslutninger. Se også sak 4.

Det ble påpekt at all rapportering må være forankret i beslutninger i arbeidsgruppa. Det bør fremheves ytterligere i "Virksomhetsideen" at filuttrekk er et viktig satsningsområde.

Når det gjelder formulering av de langsiktige målene ble det foreslått å fokusere på noe mer areal-relatert, og ikke så ensidig på miljø. Et forslag kan være: "Beslutningsgrunnlag for forvaltning av fysiske omgivelser".

Det ble påpekt at det er viktig også med kortsiktige målsetninger.

Oppfølging: SSB justerer "Virksomhetsideen" i tråd med forslagene.

I mandatet for 2012 gitt fra KOSTRA-ledelsen ligger det, ut over Universell utforming som gruppa har behandlet tidligere, ikke inne noen tema som må håndteres særskilt for KNNM-gruppa sin del.

Det ble tatt opp igjen et tema som arbeidsgruppa har spilt inn synspunkter på før: Differensiering av rapporteringsforpliktelsen – forskjell mellom store og små kommuner. Det ble ikke konkludert på om gruppa skal spille dette inn til Samordningsrådet en gang til.

Oppfølging: Dette trenger modning til neste møte i arbeidsgruppa. SSB ser på om det er mulig å legge fram tydeligere kriterier og hva gevinstene forventes å kunne bli.

Et mulig nytt tema for KOSTRA ble drøftet: Anskaffelser – fordi dette er et gjennomgående tema for alle tjenesteområder. Det er i første rekke et viktig område i et økonomisk perspektiv, men det kan også være et miljøperspektiv med hensyn til energibruk og klimautslipp. Det finnes også nettverksgrupper som kan gi nyttige forslag til hva som bør være aktuelle indikatorer for anskaffelser.

Jørn repeterte kort oppfølgingspunktene fra 2011-rapporten: Filuttrekk-prosjekt, forbedre veiledninger, endringer i skjemaene, oppdeling av faktaarkene/nøkkeltaloversiktene. Status er at filuttrekk-prosjektet ikke har startet, veiledningene er oppdatert men ikke utvidet i særlig grad, skjemaene er endret eller i ferd med å bli endret i takt med planlagt framdrift, men faktaarkene er ikke delt opp ennå (mål om å få klart til 15. juni).

Svein luftet ideen om *på sikt* å ha KOSTRA som en mulig rapporteringskanal for Naturindeks, av to hensyn; indeksen skal i prinsippet oppdateres årlig, og det er ønskelig med mer faktabasert indeks basert på bottom up-metodikk. Flere ytret at det kan fort bygge på seg til et stort apparat å drive for å måle en marginal endring fra år til år, på et felt hvor det er flere instanser som har detaljert kunnskap om tilstanden i naturen ute i kommunene – som f. eks fylkesmennenes miljøvernavdelinger og DN med Statens naturoppsyn.

Vedtak: Tida er neppe moden nå for å lansere et oppdateringsopplegg for naturindeksen via KOSTRA. Arbeidsdelingen mellom sentrale og lokale instanser må utredes nøyer.

3. Årets rapportering

Jørn gav en kort statusrapport for svarprosenter på skjemaene for 2011 og forklarte hva som gjøres av enkel revisjon før publisering av de foreløpige tallene 15. mars.

4. Konsekvenser for KNNM av etableringen av KOSTRA energi og klima

- faktaark
- innrapportering

Den nye arbeidsgruppa for energi og klima er i ferd med å etablere seg. Den har så langt ikke gitt anbefalinger om å etablere noe nytt skjema, men vil heller satse på å nytte eksisterende infrastruktur og skjema. Det innebærer at de klimarelaterte spørsmålene som i dag ligger i skjema 20 blir værende der.

Energi- og klimagruppa vil derimot etablere et eget faktaark. Indikatorer som KNNM-gruppa og andre grupper har etablert, som energi og klima-gruppa kan anse som relevante, kan kopieres over slik at de er tilgjengelige i flere faktaark.

5. Filuttrekk

- Målsetting 2012 og framover
- Mulige datakilder
- Framgangsmåte for utviklingsprosjektet
- Skisse av skjemaspørsmål som kan utgå

Jørn presenterte et innlegg holdt på KOSTRA-seminaret i november 2011. Det omhandlet hvilke typer spørsmål i KOSTRA-skjema 20 og 20Plan som burde kunne erstattes med filuttrekk fra kommunale saksbehandlingssystemer og arkivsystemer – betinget at systemene er tilrettelagt for registrering av aktuelle data og uttrekksfunksjonalitet er bygget inn. Dette krever at systemleverandørene tilpasser sine produkter til en KOSTRA-spesifikasjon for automatisert rapportering på de aktuelle temaene.

MD og SK er svært interessert i at det settes i gang et prosjekt – gjerne et pilotprosjekt med kommuner som har en del tekniske forutsetninger på plass, men det bør ikke ekskludere andre interesserte kommuner fra å delta hvis ønskelig.

I første omgang må det antakelig settes opp en nokså konkret kravspesifikasjon til systemleverandørene for å få på plass en uttrekksrutine.

Oppfølging: SSB kontakter MD, SK, KS, aktuelle systemleverandører og mulige pilotkommuner for å etablere prosjektet.

6. Nøkkeltall og nøkkeltallpresentasjon. Som nå eller reorganisering?

- faktaarkene
- statistikkbanken

Svein la fram et forslag om å splitte opp dagens faktaark (Nøkkeltall/KOSTRA-nivå 2 og Grunnlagstall KOSTRA-nivå 3) og oppsettet i statistikkbanken ytterligere i forhold til det som ble besluttet i arbeidsgruppa i 2011. Forslaget fikk støtte i arbeidsgruppa.

Oppfølging: SSB jobber videre med et nytt oppsett for nøkkeltallene og grunnlagstallene.

7. Prinsipper for veiledningstekst

- hvordan bør fordelingen mellom skjema og den separate veiledningen være?
- muligheter med infoknapp til skjemafeltene?

Dagens veiledningstekster ligger i et samlet dokument per skjema – tilgjengelig i pdf ved å trykke på et ikon øverst i web-skjemaet. Det ligger også et dokument på innrapporteringssiden med veiledning for alle skjema samlet.

Jørn har sjekket at det er mulig å legge inn veiledning til hvert spørsmål som infoknapp i skjema. Dette vil kunne gi mulighet for mer omfattende veiledning enn det som har vært ansett som hensiktsmessig når alt bare ligger samlet i ett dokument, og det vil kunne påvirke fordelingen mellom henvisninger i spørsmålsstillingene og det som settes inn i skjema.

Oppfølging: SSB legger inn infoknapper (ikoner) ved hvert spørsmål, slik at veiledningsteksten blir tettere knyttet til spørsmålene i webskjemaet. Dette bør være på plass for rapportering i 2013.

8. Skjemadesign – er matriseform bedre for oppgavegiverne?

Et forslag om å forsøke å konvertere store deler av dagens skjema til matriseformat ble lagt fram og fikk gjenklang i arbeidsgruppa.

Oppfølging: SSB jobber videre med forslag til ny struktur på skjemaene.

9. Beregning av saksbehandlingstid

- mailveksling mellom Gran kommune og SSB med bistand fra SK - om saksbehandlingstid for delesaker.

Spørsmålet fra Gran kommune kom trolig nok opp som følge av en for lite detaljert veiledningstekst.

Oppfølging: Elementer fra forklaringen fra SK skal legges inn i veiledningen.

10. Endrede spørsmålsstillinger

- Endringer iverksatte 2012 for 2011, se vedlegg
- Behov for endringer 2013 for 2012

Medlemmene varslet følgende endringer som aktuelle i 2013-rapporteringen:

- ta ut henvisninger til gammel plan- og bygningslov i skjema 20Plan.
- ta en ny titt på det omfattende forslaget om tilsyns-rapportering som nettverksgruppa spilte inn i 2011.
- RA varslet om at det kan komme forslag om mer rapportering ifbm forvaltning av verneverdige bygg.
- MD varslet om at det kan komme forslag til mer rapportering fra Naturforvaltningsavdelingen i departementet

I tillegg er det viktig å delta i ASSS-nettverksgruppa for byggesak, for å få informasjon om hva kommunene selv anser som viktige indikatorer/nøkkeltall for sammenligning.

Oppfølging: Skjema og spørsmålsstillinger drøftes mer inngående på neste møte.

11. Regnskapsrapportering og saksopptellinger

- Prinsipper for føring av byggesaker m.m.
- Inger L. Kristiansen og Stig Sætre-Jørpeland fra Oslo kommune orienterte med utgangspunkt i en rapport fra BDO:
"SSS – Byggesaksnettverk. Kartlegging av praksis vedrørende bruk av utvalgte KOSTRA-koder, samt bruk av SSB's rapporteringsskjema 20 for KNNM i ASSS-byggesaksnettverket"

Rapporten peker på en rekke forbedringspunkter:

- definisjon av "tiltak"
- definisjon av "journalført søknad"
- funksjon 302 dekker både delesaker OG seksjoneringssaker etter eierseksjoneringsloven. Dette gjenspeiles ikke i dagens KOSTRA-skjema. Det spørres ikke etter antall seksjoneringssaker, og dermed blir det ikke samsvar mellom førte kostnader og antall saker og saksbehandlingstid.
- hvordan skal man registrere søknader som ender med avslag?
- gjennomsnittlig saksbehandlingstid blir ulikt beregnet fordi det er uklart hvilke sakstyper som skal inngå i beregningen.
- KOSTRA-veiledningen for regnskap tolkes forskjellig – må bli enda tydeligere og få på plass tommelfingerreglene!

Flere av de spørsmål som rapporten reiser, gjelder ikke bare KNNM-området, men er generelle for KOSTRA.

Vedtak: Diskusjonen munnet ikke ut i noe konkret vedtak. ASSS-nettverket har nedsatt en arbeidsgruppe som skal sikre regnskapsmessig felles forståelse.

12. Behandling av spørsmål C8 i skjema 20 Plan. Nye bygninger i LNFR-områder

Mari Olea Lie fra MD orienterte om hvorfor et spørsmål ble sperret i 2011-rapporteringen- etter at skjemaet var lagt ut i rapporteringsportalen. Spørsmålet var utformet på en slik måte at det spurte etter en sakskategori som kun kan forekomme teoretisk sett etter lovverket, men ikke i praksis.

Det er som følge av dette også nødvendig å ta ut en tidsserie i statistikkbanken.

Oppfølging: SSB rydder opp i skjemaet og ser på hvilke publiserte tall som skal tas ut av publisert statistikk.

13. Universell utforming (UU) – medfører dette behov for nye spørsmål?

Universell utforming skal spesielt vurderes i 2012, jf. mandatet for alle arbeidsgruppene i KOSTRA. Byggesak-skjema 20 har allerede noen spørsmål om saken (C.11, C.13 og E.1.2)

Svein har vært i kontakt med MD og SK om nåværende registreringsopplegg for tilrettelegging etter UU. Signalene så langt tyder på at opplegget som har vært testet ut hittil er for omstendelig og ressurskrevende. MD er i tenkeboksen mhp behovet for kunnskapsgrunnlag og tilrettelegging på feltet.

Ingen meldte behov for å utvide datafangsten på dette temaet.

Vedtak: *Uten klare ønsker fra MD ev. SK eller andre med ansvar for UU, anses det ikke nødvendig å utvide datafangsten ytterligere. Dette nedfelles i KNNM-gruppas rapport.*

14. Skisse av årets KNNM-rapport

Svein la fram disposisjonen til årets arbeidsgrupperapport. Noen enkle justeringer ble foreslått.

15. Møteplan våren 2012

Kommende møter: **25. april og 1. juni**

Møteinnkallinger vil bli sendt ut som vanlig.

16. Eventuelt

Ingen saker til eventuelt.